

NEMZETI ÉRTÉKTÁR

rendszerteran és definíciók

2021. FEBRUÁR 20.

VERZIÓ 2.1

összeállította: Katona Júlia és Rácz Attila

MAGYARSÁG	5
TERMÉSZETI ÉRTÉKEK	5
állatvilág	5
vadon élő állatok	5
tenyésztett állatok	5
növényvilág	6
vadon termő növények	6
termesztett növények	7
földrajzi képződmények	8
állandó	8
időszakos	9
természeti jelenségek	9
állandó	9
időszakos	10
EMBER ALKOTTA ÉRTÉKEK	11
tudomány	11
természettudományok és matematika	11
matematika	11
műszaki tudományok	12
kémia	13
földrajz	13
fizika és csillagászat	14
mezőgazdaság	15
orvostudomány	16
gyógyszerészet	16
biológia	17
humán és társadalomtudományok	18
filozófia	18
történelem	19
régészet	19
művészettörténet	20
pszichológia	21
pedagógia	22
állam- és jogtudomány	23
gazdaságtudomány	23
szociológia	24
hadtudomány	25

nemzetközi és fejlődés-tanulmányok	26
politika.....	27
regionális tudományok	27
művészet.....	28
képzőművészet	28
festészet	28
szobrászat	29
grafika.....	30
fotóművészet	30
multimédia.....	31
iparművészet.....	32
bútorművészet	32
kerámia- és üvegművészet.....	33
könyvművészet.....	34
ötvösművészet	34
textilművészet.....	35
népi iparművészet.....	36
kortárs design	37
építészet.....	37
szakrális építészet	37
világi építészet.....	38
kulturális örökségi helyszínek	39
irodalom.....	40
epika	40
líra.....	40
dráma.....	41
előadó művészetek	42
tánc, néptánc.....	42
műzene.....	43
népzene.....	43
színház.....	44
performansz.....	45
hagyományok	46
néphagyomány, népszokások	46
egyéb hagyományörző tevékenységek	46
vallás.....	47
kereszténység.....	47

római katolikus vallás.....	47
görög katolikus vallás.....	48
ortodox / pravoszláv vallás.....	49
protestáns vallások	50
zsidó / izraelita vallás	50
egyéb vallások	51
jeles események.....	52
nemzeti ünnepek.....	52
történelmi események.....	53
vallási események.....	54
népszokások.....	54
fesztiválok	55
utazás.....	56
túraútvonalak.....	56
zarándokutak	57
kulturális útvonalak / turisztikai programok.....	57
híres utazások, felfedezések	58
sport.....	59
egyéni sportágak.....	59
atlétika, nehéz atlétika	59
úszás	60
torna.....	60
tenisz.....	61
kajak-kenu	62
vívás	63
lovaglás, fogathajtás	63
íjászat.....	64
sportlövészet.....	65
sakk.....	65
korcsolya, jégtánc	67
asztalitenisz	68
szektorlabda.....	68
csapatsportágak	69
labdarúgás.....	69
kézilabda.....	70
öttusa	71
röplabda.....	71

kosárlabda.....	72
vízilabda	73
jégkorong.....	74
küzdősportok	75
birkózás	75
cselgáncs.....	75
ökölvívás	76
kick-box.....	77
technikai sportok	78
autó-motorsport	78
kerékpársportok	78
vitorlázórepülés	79
találmányok	80
termékek	80
gasztronómia	81
ételek	81
italok.....	81
gasztfesztiválok.....	82
helyszínek.....	83
intézmények / testületek	84
gasztrotúrák	84
intézmények.....	85
egészségügyi.....	85
kulturális.....	86
oktatási.....	86
tudományos	87

NEMZETI ÉRTÉKTÁR MAGYARSÁG

TERMÉSZETI ÉRTÉKEK

állatvilág

vadon élő állatok

definíció 1
A Kárpát-medencében vadon élő állatfajok, -fajták.
ágens
faj(ta)
példa
Gyulaji dám, gemenci gímszarvas, kérész (Tiszavirág)
definíció 2
A Kárpát-medencében vadon élő állatokból készített termék.
ágens
produktum
példa
hullajtott agancs
definíció 3
A Kárpát-medencében vadon élő állatok meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa
szarvasbőség

tenyésztett állatok

definíció 1
A Kárpát-medencében tenyésztett állatok.
ágens

faj(ta)
példa
Magyar szürke szarvasmarha, 24. Magyar pásztor- és vadászkutyafajták
definíció 2
A Kárpát-medencében tenyésztett állatokból készített termék.
ágens
produktum
példa
Kézzel szedett, nagy pehelytartalmú, magyar libatoll
definíció 3
A Kárpát-medencében vadon élő állatok meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa
disznótor, libatömés

növényvilág

vadon termő növények

definíció 1
A Kárpát-medencében vadon élő növényfajok, -fajták.
ágens
faj(ta)
példa
Magyar akác, alföldi kamillavirágzat
definíció 2
A Kárpát-medencében vadon élő növényekből készített termékek.
ágens

produktum
példa
akácmez
definíció 3
A Kárpát-medencében vadon termő növények meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa
kikeleti hóvirág virágzása

termesztett növények

definíció 1
A Kárpát-medencében termesztett növények.
ágens
faj(ta)
példa
Makói hagyma, szőregi rózsató, gönci kajszibarack, újfehértói fürtös meggy, hajdúsági torma
definíció 2
A Kárpát-medencében termesztett növényekből készített termék.
ágens
produktum
példa
Tihanyi kolostori levendulaültetvény
definíció 3
A Kárpát-medencében termesztett növények meghatározó eseménye.
ágens
esemény

példa
Tihanyi Levendula Hetek

földrajzi képződmények

állandó

definíció 1
A Kárpát-medence állandó földrajzi képződményeinek feltárói, üzemeltetői, kezelői, velük foglalkozó tudósok stb.
ágens
személy
példa
Ruffinyi Jenő (1846. – 1924.) bányamérnök, Láng Gusztáv honvédhadnagy, Méga Endre tisztviselő, a Dobsinai jégbarlang felfedezői
definíció 2
A Kárpát-medence állandó földrajzi képződményei.
ágens
produktum
példa
Hévízi-tó, Hortobágyi Nemzeti Park, Fertő kultúrtáj, az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt barlangjai, gércei alginit Megyer-hegyi tengerszem
definíció 3
A Kárpát-medence állandó földrajzi képződményeinek eseményei.
ágens
esemény
példa
cseppkőképződés

időszakos

definíció 1
A Kárpát-medence időszakos földrajzi képződményeinek feltárói, üzemeltetői, kezelői, velük foglalkozó tudósok stb.
ágens
személy
példa
Boros Emil (1970–) agrármérnök.
definíció 2
A Kárpát-medencében időszakos földrajzi képződményei.
ágens
produktum
példa
Dél-alföldi szikes tavak
definíció 3
A Kárpát-medence időszakos földrajzi képződményeinek eseményei.
ágens
esemény
példa
A szegedi Fehér-tó medrének rekonstrukciója

természeti jelenségek

állandó

definíció 1
A Kárpát-medence állandó természeti jelenségeihez kapcsolódó személyek
ágens
személy

példa
Juhász Árpád (1935–) geológus.
definíció 2
A Kárpát-medene állandó természeti jelenségeihez kapcsolódó produktumok
ágens
produktum
példa
Egerszalóki sódomb
definíció 3
A Kárpát-medence állandó természeti jelenségeihez kapcsolódó események.
ágens
esemény
példa
Év nélkül, a tihanyi visszhang eltűnése

időszakos

definíció 1
A Kárpát-medence időszakos természeti jelenségeihez kapcsolódó személyek
ágens
személy
példa
definíció 2
A Kárpát-medence időszakos természeti jelenségeihez kapcsolódó produktumok
ágens
produktum
példa

Bükki gejzírek Boszorkánykörök
definíció 3
A Kárpát-medence időszakos természeti jelenségeihez kapcsolódó események.
ágens
esemény
példa
Tiszavirágzás

EMBER ALKOTTA ÉRTÉKEK

tudomány

természettudományok és matematika

matematika

definíció 1
A matematika tudományának kiemelkedő magyar alakja.
ágens
személy
példa
Neumann János (1903–1957) matematikus. Bólyai János (1802–1860) matematikus, hadmérnök.
definíció 2
A matematika tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció.
ágens
produktum
példa
Bólyai János nemeuklideszi alapú geometriája
definíció 3
A matematika tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció megjelenése, annak értékelése.

ágens
esemény
példa
1928. a játékelmélet alapjainak lefektetése (Neumann János)

műszaki tudományok

definíció 1
A műszaki (mérnöki) tudományának kiemelkedő magyar alakja.
ágens
személy
példa
Gábor Dénes (1900–1979) fizikus, gépészmérnök, villamosmérnök, Kandó Kálmán (1869–1931) mérnök
definíció 2
A műszaki (mérnöki) tudományok tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció, alkotás.
ágens
produktum
példa
KÜRT Adatmentés, nagyfeszültségű háromfázisú, ipari frekvenciájú váltakozóáramú vontatás alkalmazása mozdonyoknál
definíció 3
A műszaki (mérnöki) tudományok tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció megjelenése, annak értékelése.
ágens
esemény
példa
1885. Zipernowsky Károly zárt vasmagos transzformátorának szabadalmi bejelentése.

kémia

definíció 1
A kémia tudományának kiemelkedő magyar alakja.
ágens
személy
példa
Irinyi János (1817–1895) vegyész
definíció 2
A kémia tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció, alkotás.
ágens
produktum
példa
direkt metanolos tüzelőanyag-cella
definíció 3
A kémia tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció megjelenése, annak értékelése.
ágens
esemény
példa
1986. kémiai Nobel-díj az elemi kémiai folyamatok dinamikájával kapcsolatos felfedezéseiért (Polányi János).

földrajz

definíció 1
A földrajz tudományának kiemelkedő magyar alakja.
ágens
személy
példa

Enyedi György (1930–2012) geográfus, közgazdász, egyetemi tanár
definíció 2
A földrajz tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció, alkotás.
ágens
produktum
példa
Tisia-elmélet
definíció 3
A földrajz tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció megjelenése, annak értékelése, intézmény alapítása.
ágens
esemény
példa
1869. június 18. a Magyar Állami Földtani Intézet megalapítása.

fizika és csillagászat

definíció 1
A fizika tudományának kiemelkedő magyar alakja.
ágens
személy
példa
Teller Ede (1908–2003) atomfizikus
definíció 2
A tudományok tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció, alkotás.
ágens
produktum
példa

termonukleáris fúzió
definíció 3
A tudományok tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció megjelenése, annak értékelése.
ágens
esemény
példa
1963. fizikai Nobel-díj az atommagok és az elemi részecskék elméletének továbbfejlesztéséért, különös tekintettel az alapvető szimmetriaelvek felfedezéséért és alkalmazásáért (Wigner Jenő)

mezőgazdaság

definíció 1
A mezőgazdaság tudományának kiemelkedő magyar alakja.
ágens
személy
példa
Tessedik Sámuel (1742–1820) lelkész, pedagógus
definíció 2
A mezőgazdaság tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció, alkotás.
ágens
produktum
példa
Budapesti malomipar
definíció 3
A mezőgazdaság tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció megjelenése, annak értékelése.
ágens
esemény

példa
1710. az első akác ültetése Pozsonyban.

orvostudomány

definíció 1
Az orvostudomány kiemelkedő magyar alakja.
ágens
személy
példa
Semmelweis Ignác (1818–1865) orvos
definíció 2
Az orvostudomány területén elért kiemelkedő elmélet, publikáció, alkotás.
ágens
produktum
példa
Béres Csepp és Béres Csepp Extra
definíció 3
Az orvostudomány területén elért kiemelkedő elmélet, publikáció megjelenése, annak értékelése.
ágens
esemény
példa
2020. klinikailag is bizonyítottan hatásos Pfizer-BioNTech COVID–19-vakcina elkészítése (Karikó Katalin)

gyógyszerészet

definíció 1
A gyógyszerészet tudományának kiemelkedő magyar alakja.
ágens

személy
példa
Csipke Zoltán (1899–1966) gyógyszerész, orvos , Kabay János (1896–1936) gyógyszerész
definíció 2
A gyógyszerészet tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció, alkotás.
ágens
produktum
példa
szalicilsav
definíció 3
A gyógyszerészet tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció megjelenése, annak értékelése.
ágens
esemény
példa
1950. július 28. Gyógyszerészet gyásznapja (államosítás).

biológia

definíció 1
A tudományának kiemelkedő magyar alakja.
ágens
személy
példa
Szent-Györgyi Albert (1893–1986) orvos, biokémikus
definíció 2
A tudományok tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció, alkotás.
ágens

produktum
példa
1819. Festetics Imre: A beltenyésztésről c. műve.
definíció 3
A tudományok tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció megjelenése, annak értékelése.
ágens
esemény
példa
1937. biológiai égés folyamatával kapcsolatos felfedezései, különösen a C-vitaminnal és fumársav katalizátorral végzett kutatómunkája elismeréseképp Nobel-díj (Szent-Györgyi Albert)

humán és társadalomtudományok

filozófia

definíció 1
A filozófia tudományának kiemelkedő magyar alakja.
ágens
személy
példa
Apáczai Csere János (1625–1659) pedagógus, filozófus
definíció 2
A tudományok tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció, alkotás.
ágens
produktum
példa
A bölcsészet története
definíció 3
A tudományok tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció megjelenése, annak értékelése.

ágens
esemény
példa
1941. Megjelent Hamvas Béla: Szellem és egzisztencia c. könyve.

történelem

definíció 1
A magyar történelem kiemelkedő alakja.
ágens
személy
példa
I. Szent István (975?–1038) magyar király
definíció 2
A magyar történelem kiemelkedő alkotása, a magyar történetírás tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció, alkotás.
ágens
produktum
példa
Aranybulla, klasszikus magyar szablyavívás hagyománya
definíció 3
A történelem tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció megjelenése, történeti esemény.
ágens
esemény
példa
1568. Vallásszabadság törvénye. 1914. Limanovai csata

régészet

definíció 1

A régészet tudományának kiemelkedő magyar alakja.
ágens
személy
példa
László Gyula (1910–1998) régész-történész
definíció 2
A régészet tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció, alkotás, régészeti lelet.
ágens
produktum
példa
Kaptárkövek és a bükkaljai kőkultúra, IX-XI. századi magyar íj, Jászkürt – Lehel kürtje
definíció 3
A régészet tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció megjelenése, régészeti lelet megtalálása.
ágens
esemény
példa
1799. július 3. a nagyszentmiklósi aranykincs megtalálása

művészettörténet

definíció 1
A magyar művészettörténet-tudomány kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja.
ágens
személy/ek
példa
Tolnay Károly (1899–1981) művészettörténész
definíció 2

A magyar művészettörténet-tudomány meghatározó tudományos publikációja a magyar és magyarországi művészetek története témájában.
ágens
produktum
példa
A magyarországi művészet története. Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutatócsoport, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1987 –
definíció 3
A magyar művészettörténet kiemelkedő eseménye.
ágens
esemény
példa
Lechner Ödön konferencia. Nemzetközi tudományos konferencia Lechner Ödön halálának 100. évfordulója alkalmából. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2014. november 19-21

pszichológia

definíció 1
A pszichológia tudományának kiemelkedő magyar alakja.
ágens
személy
példa
Ferenczi Sándor (1878–1933) orvos, pszichoanalitikus
definíció 2
A pszichológia tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció, alkotás.
ágens
produktum
példa

Szondi-teszt
definíció 3
A pszichológia tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció megjelenése.
ágens
esemény
példa
1913. a Magyar Pszichoanalitikai Egyesület megalakulása.

pedagógia

definíció 1
A magyar pedagógia kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja.
ágens
személy/ek
példa
Brunszvik Teréz (1775–1861)
definíció 2
A magyar pedagógia meghatározó eredménye a magyar és magyarországi neveléstudomány témájában.
ágens
produktum
példa
Kodály-módszer
definíció 3
A magyar pedagógia meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa

1828. Brunszvik Teréz megnyitja az első magyarországi óvodát

állam- és jogtudomány

definíció 1

Az állam- és jogtudomány kiemelkedő magyar alakja.

ágens

személy

példa

Eckhart Ferenc (1885–1957) jog- és gazdaságtörténész, levéltáros

definíció 2

Az állam- és jogtudomány tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció, alkotás.

ágens

produktum

példa

„Ősiség törvénye”

definíció 3

Az állam- és jogtudomány területén elért kiemelkedő elmélet, publikáció megjelenése.

ágens

esemény

példa

1895. Az állami anyakönyvezetés bevezetése.

gazdaságtudomány

definíció 1

A gazdaságtudomány tudományának kiemelkedő magyar alakja.

ágens

személy

példa
Jánosi Marcell (1931–2011) gépészmérnök
definíció 2
A gazdaságtudomány tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció, alkotás.
ágens
produktum
példa
mikroflopi
definíció 3
A gazdaságtudomány tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció megjelenése, annak értékelése.
ágens
esemény
példa
1994. A nem kooperatív játékok elméletében az egyensúlyelemzés terén végzett úttörő munkásságért elnyert közgazdasági Nobel-emlékdíj (Harsányi János).

szociológia

definíció 1
A magyar szociológia-tudomány kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja.
ágens
személy/ek
példa
Andorka Rudolf (1931–1997) szociológus, egyetemi tanár
definíció 2
A magyar szociológia-tudomány meghatározó tudományos publikációja a magyar és magyarországi szociológia története témájában.

ágens
produktum
példa
definíció 3
A magyar szociológia történetének kiemelkedő eseménye.
ágens
esemény
példa

hadtudomány

definíció 1
A hadtudományok kiemelkedő magyar alakja, azok csoportjai.
ágens
személy
példa
Muhr Ottmár (1860–1914) huszártiszt A magyar huszár
definíció 2
A hadtudományok tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció, alkotás.
ágens
produktum
példa
A magyar szablya
definíció 3
A hadtudományok tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció megjelenése.

ágens
esemény
példa
1456. Nándorfehérvár megvétele.

nemzetközi és fejlődés-tanulmányok

definíció 1
A nemzetközi és fejlődéstanulmányok tudományterületének kiemelkedő történeti és/vagy kortárs magyar képviselője.
ágens
személy/ek
példa
Szentes Tamás (1933–) közgazdász, egyetemi tanár
definíció 2
A nemzetközi és fejlődéstanulmányok tudományterületének meghatározó tudományos publikációja.
ágens
produktum
példa
definíció 3
A nemzetközi és fejlődéstanulmányok tudományterületének kiemelkedő eseménye.
ágens
esemény
példa

politika

definíció 1
A politika tudományának és a magyar politatörténet kiemelkedő magyar alakja.
ágens
személy
példa
Deák Ferenc (1803–1876) politikus, jogász
definíció 2
A politika tudományterületén, a magyar politikában elért kiemelkedő elmélet, publikáció, alkotás.
ágens
produktum
példa
1849. április 14. Függetlenségi nyilatkozat.
definíció 3
A politika tudományterületén elért kiemelkedő elmélet, publikáció megjelenése, kiemelkedő politikai esemény.
ágens
esemény
példa
1989/1990. Rendszerváltás Magyarországon

regionális tudományok

definíció 1
A regionális tudományok területének kiemelkedő történeti és/vagy kortárs magyar képviselője.
ágens
személy/ek
példa

Enyedi György (1930–2012) közgazdász
definíció 2
A regionális tudományok területének meghatározó tudományos publikációja.
ágens
produktum
példa
definíció 3
A regionális tudományok területének kiemelkedő eseménye.
ágens
esemény
példa

művészet

képzőművészet

festészet

definíció 1
A magyar festészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja, és/vagy művészcsoportja.
ágens
személy/ek
példa
Munkácsy Mihály (1844–1900) festőművész A nagybányai művésztelep és festőiskola (1896-tól)
definíció 2
A magyar festészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alkotása.
ágens

produktum
példa
Szinyei Merse Pál: Majális, 1873
definíció 3
A magyar festészet történetének meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa
1896. Ezredéves Országos Kiállítás

szobrászat

definíció 1
A magyar szobrászat kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja, és/vagy művészcsoportja.
ágens
személy/ek
példa
Strobl Alajos (1856–1926) szobrászművész
definíció 2
A magyar szobrászat kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alkotása.
ágens
produktum
példa
Aracsi kő, 12. sz. Ferenczy István: Pásztorlányka (A Szép Mesterségek kezdete), 1820–1822
definíció 3
A magyar szobrászat történetének meghatározó eseménye.
ágens

esemény
példa
1896. Ezredéves Országos Kiállítás

grafika

definíció 1
A magyar grafika kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja, és/vagy művészcsoportja.
ágens
személy/ek
példa
Kondor Béla (1931–1972) festőművész
definíció 2
A magyar grafika kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alkotása.
ágens
produktum
példa
Berény Róbert: Fegyverbe! Fegyverbe!, 1919
definíció 3
A magyar grafika történetének meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa
Országos Grafikai Biennálék 1961-től

fotóművészet

definíció 1
A magyar fotóművészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja, és/vagy művészcsoportja.
ágens

személy/ek
példa
Moholy-Nagy László (1885–1946) festőművész és fotográfus
definíció 2
A magyar fotóművészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alkotása.
ágens
produktum
példa
Klősz György: A Magyar Királyi Operaház. 1891 után
definíció 3
A magyar fotóművészet történetének meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa
1956. a Magyar Fotóművészek Szövetségének megalakulása

multimédia

definíció 1
A magyar multimédia művészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja, és/vagy művészcsoportja.
ágens
személy/ek
példa
Najmányi László (1946–2020)
definíció 2
A magyar multimédia művészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alkotása.

ágens
produktum
példa
Magyar népmesék rajzfilmsorozat, 1980–2012
definíció 3
A magyar multimédia művészet történetének meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa
1981. a légy című magyar rajzfilm, Rofusz Ferenc alkotása, ami elnyerte a legjobb animációs filmnek járó Oscar-díjat

iparművészet

bútorművészet

definíció 1
A magyar bútorművészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja, és/vagy művészcsoportja.
ágens
személy/ek
példa
Kozma Lajos (1884–1948) építész, iparművész, grafikus, egyetemi tanár
definíció 2
A magyar bútorművészet történetének kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alkotása.
ágens
produktum
példa
Az Országház berendezésének bútorai, 1885–1904
definíció 3

A magyar bútorművészet történetének meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa
1896. Ezredéves Országos Kiállítás

kerámia- és üvegművészet

definíció 1
A magyar kerámia- és üvegművészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja, és/vagy művészcsoportja.
ágens
személy/ek
példa
Róth Miksa (1865–1944) üvegfestő- és mozaikművész
definíció 2
A magyar kerámia- és üvegművészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alkotása.
ágens
produktum
példa
Zsolnay porcelán és kerámia
definíció 3
A magyar kerámia- és üvegművészet történetének meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa
1896. Ezredéves Országos Kiállítás

könyvművészet

definíció 1
A magyar könyvművészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja, és/vagy művészcsoportja.
ágens
személy/ek
példa
Kner Imre (1890–1944) tipográfus, nyomdász, könyvművész
definíció 2
A magyar könyvművészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alkotása.
ágens
produktum
példa
Piványi Ernő (szerk.): Az Ezeréves Magyarország és a Milleniumi kiállítás I-II., 1896, Kunosy Vilmos és Fia Nyomdai Műintézete, Budapest (díszalbum)
definíció 3
A magyar könyvművészet történetének meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa
1937. Kner Imre nagydíjat kapott a párizsi világkiállításon

ötvösművészet

definíció 1
A magyar ötvösművészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja, és/vagy művészcsoportja.
ágens
személy/ek

példa
Beck Ö. Fülöp (1873–1945) szobrászművész, éremművész
definíció 2
A magyar ötvösművészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alkotása.
ágens
produktum
példa
Nagyszentmiklósi aranykincs, 8–10. század
definíció 3
A magyar ötvösművészet történetének meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa
1799. A nagyszentmiklósi aranykincs felfedezése

textilművészet

definíció 1
A magyar textilművészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja, és/vagy művészcsoportja.
ágens
személy/ek
példa
Ferenczy Noémi (1890–1957) textilművész, festőművész
definíció 2
A magyar textilművészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alkotása.
ágens
produktum

példa
Rudnay Gyula: A pusztaszeri országgyűlés, gyapjú, gobelinteknikával szövött falikárpit, 1925–1928, Gobelin terem, Országház, Budapest
definíció 3
A magyar textilművészet történetének meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa
1973-tól Ipari Textilművészeti Biennálé

népi iparművészet

definíció 1
A magyar népi iparművészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja, és/vagy művészcsoportja.
ágens
személy/ek
példa
A Népművészet Mestere Díj kitüntetettjei
definíció 2
A magyar népi iparművészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alkotása.
ágens
produktum
példa
Kalocsai népművészet
definíció 3
A magyar népi iparművészet történetének meghatározó eseménye.
ágens

esemény
példa
1953. a „Népművészet Mestere” cím megalapítása

kortárs design

definíció 1
A magyar kortárs design kiemelkedő alakja, és/vagy művészcsoportja.
ágens
személy/ek
példa
Kauker Szilvia
definíció 2
A magyar kortárs design kiemelkedő alkotása.
ágens
produktum
példa
Farkas Anna: Anaptár, 2015
definíció 3
A magyar kortárs design meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa
2004-től Budapest Design Week évente

építészet

szakrális építészet

definíció 1
A magyar szakrális építészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja, és/vagy művészcsoportja.
ágens

személy
példa
Makovecz Imre (1935–2011) építész
definíció 2
A Kárpát-medence kiemelkedő szakrális építménye.
ágens
produktum
példa
Az aracsi templomrom és az aracsi kő
definíció 3
A magyar szakrális építészettel kapcsolatos esemény.
ágens
esemény
példa
A Budapest Kazinczy utcai zsinagóga felújítása

világi építészet

definíció 1
A magyar világi építészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja, és/vagy művészcsoportja.
ágens
személy/ek
példa
Ybl Miklós (1814–1891) építész
definíció 2
A magyar világi építészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alkotása.
ágens
produktum
példa

Steindl Imre: Országház, 1885–1904
definíció 3
A magyar világi építészet meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa
1896. Ezredéves Országos Kiállítás

kulturális örökségi helyszínek

definíció 1
A magyar kulturális örökségvédelem kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja.
ágens
személy/ek
példa
Henszlmann Imre (1813–1888) művészettörténész
definíció 2
Magyar kulturális örökségvédelmi helyszín
ágens
produktum
példa
Budapest – a Duna-partok, a Budai Várnegyed és az Andrássy út
definíció 3
A magyar kulturális örökségvédelem meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa
1987. Hollókő elsőként kapja meg a világörökségi helyszín címet a vidéki Magyarországon

irodalom

epika

definíció 1
A magyar irodalom kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja
ágens
személy
példa
Herczeg Ferenc (1863–1954) író
definíció 2
A magyar irodalom történetében keletkezett, korában vagy a jelenben nagy jelentőséggel bíró egykori vagy kortárs alkotás.
ágens
produktum
példa
Egri csillagok
definíció 3
A magyar irodalom kiemelkedő eseménye.
ágens
események
példa
2002. október 10. irodalmi Nobel-díj Kertész Imre írói munkásságáért, amely az egyén sérülékeny tapasztalatának szószólója a történelem barbár önkényével szemben.

líra

definíció 1
A magyar líra kiemelkedő személye.
ágens
személy

példa
Nagy Gáspár (1949–2007) költő, prózaíró
definíció 2
A magyar líra korában vagy a jelenben nagy jelentőséggel bíró egykori vagy kortárs alkotása.
ágens
produktum
példa
Magyar betyárköltészet Ómagyar Mária-siralom
definíció 3
A magyar líra kiemelkedő eseménye.
ágens
esemény
példa
1541. Sylvester János Új Testamentum fordításához írt ajánlása, legelső magyar nyelven írt időmértékes vers.

dráma

definíció 1
A magyarság kiemelkedő drámaírója.
ágens
személy
példa
Molnár Ferenc (1878–1952) író, újságíró
definíció 2
A magyar drámaírás korában vagy a jelenben nagy jelentőséggel bíró egykori vagy kortárs alkotása.
ágens
produktum
példa

Az ember tragédiája
definíció 3
A magyar drámaírás kiemelkedő eseménye.
ágens
esemény
példa
1772. december 4. után megjelent Bessenyei György: Ágis trágédiája, az első magyar nyelven írt időmértékes dráma.

előadó művészetek

tánc, néptánc

definíció 1
A magyar tánc, néptánc kiemelkedő alakja, és/vagy művészcsoportja.
ágens
személy/ek
példa
Pécsi Balett (alap. 1960)
definíció 2
A magyar tánc, néptánc alkotása.
ágens
produktum
példa
táncművészet (1972-től)
definíció 3
A magyar tánc, néptánc eseménye.
ágens
esemény
példa

1982-től Országos Táncszínházalkotó

műzene

definíció 1

A magyar műzene kiemelkedő történeti és/vagy korátr alakja, és/vagy művészcsoportja.

ágens

személy/ek

példa

Egressy Béni (1814–1851) zeneszerző, az első magyar nótá-szerző

definíció 2

A magyar műzene kiemelkedő történeti és/vagy korátr alakja alkotása.

ágens

produktum

példa

Klasszikus magyar nótá

definíció 3

A magyar műzene meghatározó eseménye.

ágens

esemény

példa

október 24., a Magyar Operett napja (Kálmán Imre születésnapja, 2002 óta)

népzene

definíció 1

A magyar népzene előadásának kiemelkedő alakja, és/vagy művészcsoportja.

ágens

személy/ek

példa
Berecz András (1957–) énekes, mesemondó, folklórkutató
definíció 2
A magyar népzene kiemelkedő alkotása.
ágens
produktum
példa
magyar cimbalom
definíció 3
A magyar népzene meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa

színház

definíció 1
A magyar színművészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja, és/vagy művészcsoportja.
ágens
személy/ek
példa
Latinovits Zoltán (1931–1976) színművész
definíció 2
A magyar színművészet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alkotása.
ágens
produktum
példa

Szigligeti Ede: Liliomfi, 1849
definíció 3
A magyar színművészet meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa
1837. az első magyar állandó színház alapítása Pesti Magyar Színház néven

performansz

definíció 1
A magyar performansz kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja, és/vagy művészcsoportja.
ágens
személy/ek
példa
Hajas Tibor (1946–1980) képzőművész, performer
definíció 2
A magyar performansz kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alkotása.
ágens
produktum
példa
Hejtes Szomlyazók akciói, 1980-as évek
definíció 3
A magyar performansz meghatározó eseménye.
ágens
esemény
példa
1995. a performansz éve, Artpool Művészetkutató Központ

hagyományok

néphagyomány, népszokások

definíció 1
A Kárpát-medencében élő magyarság jelenkori vagy egykor működött népszokását kutató, felderítő dokumentáló személy.
ágens
személy
példa
Dömötör Tekla (1914–1987) néprajzkutató
definíció 2
A Kárpát-medencében élő magyarság jelen kori vagy egykor működött népszokása, a hagyományápolás módszere.
ágens
produktum
példa
A táncház módszer mint a szellemi – kulturális örökség átörökítésének magyar modellje Mohácsi busójárás Regölés
definíció 3
A magyar néphagyomány jelentős eseménye.
ágens
esemény
példa
Szent Mihály napja: a pásztorok elszegődtésének napja.

egyéb hagyományőrző tevékenységek

definíció 1
Nem egy konkrét néphagyományhoz köthető, de hagyományőrző tevékenységet folytató kiemelkedő személy, személyek közössége.

ágens
személy
példa
Krekács Zoltán, solymász
definíció 2
Nem egy konkrét néphagyományhoz köthető, de hagyományörző tevékenységet folytató kiemelkedő személy, személyek közössége által végzett tevékenység, általuk alkotott tárgy, intézmény.
ágens
produktum
példa
Solymászat mint élő emberi örökség Kassai-féle lovasíjász módszer
definíció 3
Nem egy konkrét néphagyományhoz, de hagyományörző tevékenységhez köthető esemény.
ágens
esemény
példa
2007. első Kurultáj

vallás

kereszténység

római katolikus vallás

definíció 1
A római katolikus egyház kiemelkedő magyar (származású) alakja.
ágens
személy
példa

Pázmány Péter (1570–1637) esztergomi érsek, jezsuita szerzetes
definíció 2
A római katolikus egyház kiemelkedő magyar (származású) alakja által létrehozott alkotás, a római katolikus egyházhoz köthető tárgy, intézmény.
ágens
produktum
példa
Pálos rend
definíció 3
A római katolikus egyháznak a magyar történelemben kiemelkedő eseménye.
ágens
esemény
példa
A kereszténység felvétele

görög katolikus vallás

definíció 1
A görög katolikus egyház kiemelkedő magyar (származású) alakja.
ágens
személy
példa
Petrasovszky Leó (1869–1957) teológus, kanonok
definíció 2
A görög katolikus egyház kiemelkedő magyar (származású) alakja által létrehozott alkotás, a görög katolikus egyházhoz köthető tárgy, intézmény.
ágens
produktum

példa
Hajdúdorogi főegyházmegye A máriapócsi „Könnyező Szűzanya”
definíció 3
A görög katolikus egyháznak a magyar történelemben kiemelkedő eseménye.
ágens
esemény
példa
Unió

ortodox / pravoszláv vallás

definíció 1
Az ortodox egyház kiemelkedő magyar (származású) alakja.
ágens
személy
példa
Piroska (Szent Eiréné, Szent László leánya) (1088–1134) bizánci császárné
definíció 2
Az ortodox egyház kiemelkedő magyar (származású) alakja által létrehozott alkotás, az ortodox egyházhhoz köthető tárgy, intézmény.
ágens
produktum
példa
Veszprém-völgyi apáca kolostor
definíció 3
Az ortodox egyháznak a magyar történelemben kiemelkedő eseménye.
ágens

esemény
példa
1801. az Istenszülő elhunyt (Nagyboldogasszony) templom felszentelése Pesten.

protestáns vallások

definíció 1
A protestáns egyházak kiemelkedő magyar (származású) alakja.
ágens
személy
példa
Dávid Ferenc (1520?–1579) unitárius püspök
definíció 2
A protestáns egyházak kiemelkedő magyar (származású) alakja által létrehozott alkotás, a protestáns egyházakhoz köthető tárgy, intézmény.
ágens
produktum
példa
Vizsolyi Biblia
definíció 3
A protestáns egyházaknak a magyar történelemben kiemelkedő eseménye.
ágens
esemény
példa
1567. A debreceni zsinat.

zsidó / izraelita vallás

definíció 1

Az izraelita egyház(ak) kiemelkedő magyar (származású) alakja.
ágens
személy
példa
Bach József (1784–1866) rabbi, tanár
definíció 2
Az izraelita egyház(ak) kiemelkedő magyar (származású) alakja által létrehozott alkotás, az izraelita egyházhoz köthető tárgy, intézmény.
ágens
produktum
példa
Dohány utcai zsinagóga
definíció 3
Az izraelita egyház(ak)nak a magyar történelemben kiemelkedő eseménye.
ágens
esemény
példa
1897. az I. Cionista Világkongresszus Bázelen.

egyéb vallások

definíció 1
A fenti egyházakhoz nem sorolható vallások kiemelkedő magyar (származású) vagy a Kárpát-medencében tevékenykedő alakja.
ágens
személy
példa
Gül Baba (?–1541) dervis
definíció 2

A fenti egyházakhoz nem sorolható vallások kiemelkedő magyar (származású) alakja által vagy a Kárpát-medencében létrehozott alkotás, a fenti egyházakhoz nem sorolható vallásokhoz köthető tárgy, intézmény.
ágens
produktum
példa
Von Kvang Sza nemzetközi zen templom
definíció 3
A fenti egyházakhoz nem sorolható vallásoknak a magyar történelemben kiemelkedő eseménye.
ágens
esemény
példa
1560 körül a pécsi Szent Bertalan templom átépítése Gázi Kászim pasa dzsámijává

jeles események

nemzeti ünnepek

definíció 1
A nemzeti ünnepnek aktív szereplője.
ágens
személy
példa
Vasvári Pál (1826–1849) író, történész, pedagógus, filozófus, politikus
definíció 2
A nemzeti ünnepen létrehozott alkotás.
ágens
produktum
példa
Nemzeti dal

definíció 3
Nemzeti ünnepi esemény.
ágens
esemény
példa
1848. március 15. a pesti Városházán aláírják a 12 pontot.

történelmi események

definíció 1
Egy magyar történelmi eseményen kiemelkedő szerepet betöltő személy
ágens
személy
példa
III. Béla (1148?–1196) magyar király
definíció 2
A magyar történelem kiemelkedő eseményén létrehozott alkotás.
ágens
produktum
példa
Zsitvatoroki béke
definíció 3
Konkrét, a magyar történelmet befolyásoló esemény.
ágens
esemény
példa
Év nélkül, a magyar kancellária felállítása III. Béla által.

vallási események

definíció 1
Egy vallási eseményen kiemelkedő szerepet betöltő személy.
ágens
személy
példa
Böjte Csaba (1959–) ferences szerzetes
definíció 2
A magyar történelem kiemelkedő vallási eseményén létrehozott alkotás.
ágens
produktum
példa
Tordai vallásbéke
definíció 3
Konkrét, a magyar történelmet befolyásoló vagy jelenkori vallási esemény.
ágens
esemény
példa
Pütkösdi templomdíszítés Mendén Csíksomlyói pütkösdi búcsú Máriapócsi búcsúk

népszokások

definíció 1
A magyar népszokások gyakorlását elősegítő kiemelkedő szerepet betöltő személy.
ágens
személy
példa

definíció 2
A magyar népszokások gyakorlását elősegítő kiemelkedő szerepet betöltő alkotás.
ágens
produktum
példa
definíció 3
A magyar népszokások gyakorlását elősegítő kiemelkedő szerepet betöltő esemény.
ágens
esemény
példa
36. Mohácsi busójárás 117. Emmausz Bólyban. Húsvéthétfői népszokás 116. Tikverőzés Mohán. Maszkos, alakoskodó, farsangi szokás. 148. A kőszegi "Szőlő Jövés" ünnepe 151. Regölés

fesztiválok

definíció 1
ágens
személy/ek
példa
definíció 2
A legfontosabb, Magyarországon megrendezett fesztivál.
ágens
produktum
példa

Sziget Fesztivál (1993 óta)
definíció 3
A legfontosabb, Magyarországon megrendezett fesztivál.
ágens
esemény
példa
Tavaszi emlékhadjárat (1849)

utazás

túraútvonalak

definíció 1
A Kárpát-medence területén lévő túraútvonal(ak) kialakításában, népszerűsítésében, fenntartásában közreműködő személy.
ágens
személy
példa
Rockenbauer Pál (1933–1987) természetjáró, televíziós szerkesztő
definíció 2
A Kárpát-medence területén lévő túraútvonal(ak), azzal kapcsolatos alkotás, intézmény.
ágens
produktum
példa
Országos Kéktúra
definíció 3
A Kárpát-medence területén lévő túraútvonalla(akkal)kapcsolatos esemény.
ágens
esemény

példa
1873. Megalakul a Magyarországi Kárpát Egyesület

zarándokutak

definíció 1
A Kárpát-medence területén lévő zarándokútvonal(ak) kialakításában, népszerűsítésében, fenntartásában közreműködő, illetve híres zarándokútvonalon résztvevő személy.
ágens
személy
példa
II. András (1176?–1235) magyar király
definíció 2
A Kárpát-medence területén lévő zarándokútvonal(ak), azzal kapcsolatos alkotás, intézmény.
ágens
produktum
példa
Magyar Zarándokút
definíció 3
A Kárpát-medence területén lévő zarándokútvonalla(akkal)kapcsolatos egyszeri vagy rendszeres esemény.
ágens
esemény
példa
Augusztus 15. Szentkúti főbúcsú

kulturális útvonalak / turisztikai programok

definíció 1

ágens
személy/ek
példa
definíció 2
Jelentős magyar kulturális útvonal / turisztikai program
ágens
produktum
példa
Palóc út (2005-től)
definíció 3
ágens
esemény
példa

híres utazások, felfedezések

definíció 1
A Kárpát-medence, illetve az ismert világ felfedezését elősegítő magyar (származású)személy.
ágens
személy
példa
Jankó János (1868–1902) földrajz- és néprajztudós
definíció 2
Híres utazáson felfedezett természeti képződmény, ember alkotta alkotás
ágens
produktum

példa
Teleki-vulkán
definíció 3
Kiemelkedős híres utazás, felfedezés.
ágens
esemény
példa
1932. május 1. Zarzura oázis felfedezése (Almásy László)

sport

egyéni sportágak

atlétika, nehéz atlétika

definíció 1
Az atlétika terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Dáni Nándor (1871–1949) atléta, futó, evezős, kerékpár- és korcsolyaversenyző.
definíció 2
Az atlétika terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Budapesti Egyetemi Atlétikai Club
definíció 3
Az atlétika terén kiemelkedő sportesemény.
ágens

esemény
példa
1896. április 6. Első olimpiai érem atlétikából.

úszás

definíció 1
Az úszás terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Halassy Olivér (1909–1946) vízilabdázó, úszó
definíció 2
Az úszás terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Duna Aréna
definíció 3
Az úszás terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
1973. Első világbajnoki cím (Hargitay András 400 m vegyes)

torna

definíció 1
A torna terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy

példa
Keleti Ágnes (1921–) tornász
definíció 2
A torna terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Magyar-vándor
definíció 3
A torna terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
2000. Olimpiai bajnok arany gyűrűn Csollány Szilveszter

tenisz

definíció 1
A tenisz terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Temesvári Andrea (1966–) teniszező
definíció 2
A tenisz terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa

Az első füves tenispálya a városligeti Fasorban, a Liedemann-kertben
definíció 3
A tenisz terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
1908. első női bajnok Madarász Margit (BLTC) 1948. Az első Roland Garros-győzelem egyéniben (Asbóth József)

kajak-kenu

definíció 1
A kajak-kenu terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Wichmann Tamás (1948–2020) kenuversenyző
definíció 2
A kajak-kenu terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Nemzeti Kajak-kenu és Evezős Olimpiai Központ (Maty-ér)
definíció 3
A kajak-kenu terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa

2019-es gyorsasági kajak-kenu világbajnokság

vívás

definíció 1

A vívás terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
--

ágens

személy

példa

Elek Ilona (1907–1988) tőrvívó

definíció 2

A vívás terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
--

ágens

produktum

példa

Pesti Nemzeti Vívóintézet

definíció 3

A vívás terén elért kiemelkedő sportesemény.
--

ágens

esemény

példa

1908. első olimpiai arany (Fuchs Jenő, kard)

lovaglás, fogathajtás

definíció 1

A lovaglás, fogathajtás terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
--

ágens

személy

példa

Széchenyi István (1791–1860) politikus

definíció 2
A lovaglás, fogathajtás terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Pályafutási Társaság
definíció 3
A lovaglás, fogathajtás terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
1884. Az első Magyar Ügetőderby megrendezése.

íjászat

definíció 1
Az íjászat terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Lovász Tamás íjász
definíció 2
Az íjászat terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Mónus József távlövés világrekordja.
definíció 3

Az íjászat terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
2019. Gondán György (férfi csigás íj), Molnár Ferenc (férfi ösztönös íj) világbajnoki aranyérem.

sportlövészet

definíció 1
A sportlövészet terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Igaly Diána (1965–) sportlövő
definíció 2
A sportlövészet terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Kisbér Hánta lőtér
definíció 3
A sportlövészet terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
1993. a számszeríj szakág megalakulása.

sakk

definíció 1

A sakk sportág terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Maróczy Géza (1870–1951) újságíró, sakkozó Portisch Lajos (1937–) sakkozó
definíció 2
A sakk terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Csernigovi sírban talált nyolc darab üveg sakkfigura.
definíció 3
A sakk terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
1911. a Magyar Sakkszövetség megalakulása

vitorlázás

definíció 1
A vitorlázás terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Batthyány-Strattmann Ödön (1827–1914) vitorlázó, földbirtokos
definíció 2

A vitorlázás terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Phönix hajó
definíció 3
A vitorlázás terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
1934. Az első Kékszalagért verseny.

korcsolya, jégtánc

definíció 1
A korcsolya, jégtánc terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Szilágyi Sámuel (1719–1785) tanár, református lelkész
definíció 2
A korcsolya, jégtánc terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
városligeti jégpálya
definíció 3
A korcsolya, jégtánc terén kiemelkedő sportesemény.

ágens
esemény
példa
A 2018. Liu Shaoang, Liu Shaolin Sándor, Knoch Viktor, Burján Csaba a téli olimpiák történetében először nyert aranyérmet Magyarországnak.

asztalitenisz

definíció 1
Az asztalitenisz terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Klompár Tibor (1953–) asztaliteniszező Jónyer István
definíció 2
Az asztalitenisz terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Statisztika Petőfi SC
definíció 3
Az asztalitenisz terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
1925. első női bajnoki cím (Kornfeld Mária)

szektorlabda

definíció 1

A szektorlabda terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Balogh László (1931–1996) szabómester
definíció 2
A szektorlabda terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Hungaricum Gombfoci Háza Múzeum
definíció 3
A szektorlabda terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
1962-ben megrendezték az első Asztali-Labdarúgó Magyar Bajnokságot

csapatsportágak

labdarúgás

definíció 1
A labdarúgás terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Czibor Zoltán (1929–1997) labdarúgó
definíció 2

A labdarúgás terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
aranylabda
definíció 3
A labdarúgás terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
1929. Az FTC legyőzte a kétszeres olimpiai bajnok Uruguay-t

kézilabda

definíció 1
A kézilabda terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Az 1995-ös VB-ezüstérmes női magyar válogatott
definíció 2
A kézilabda terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Népligeti kézilabda aréna
definíció 3
A kézilabda terén kiemelkedő sportesemény.

ágens
esemény
példa
2000. női olimpiai ezüstérem

öttusa

definíció 1
Az öttusa terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Balczó András (1938–) öttusázó
definíció 2
Az öttusa terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Németh Ferenc aranyérme
definíció 3
Az öttusa terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
2004. Athén, az első magyar női olimpiai bajnoki cím megnyerése (Vörös Zsuzsanna)

röplabda

definíció 1
A röplabda terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.

ágens
személy
példa
Bieliczki István (1919–1989) röplabdaedző
definíció 2
A röplabda terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Az 1950-es szófiai Európa-bajnokságon elnyert bronzérem.
definíció 3
A röplabda terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
1947. Első – egyelőre – egyfordulós magyar bajnokság.

kosárlabda

definíció 1
A kosárlabda terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Kuncze Géza (1890–1976) testnevelő tanár, országgyűlési képviselő
definíció 2
A kosárlabda terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.

ágens
produktum
példa
Az 1921-es szabálykönyv.
definíció 3
A kosárlabda terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
1955. A férfi válogatott Európa-bajnok lett.

vízilabda

definíció 1
A vízilabda terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Komjádi Béla (1892–1933) sportvezető, vízilabdázó, edző
definíció 2
A vízilabda terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
A magyar vízilabdázás A 2018-as világbajnokság
definíció 3
A vízilabda terén kiemelkedő sportesemény.
ágens

esemény
példa
1932, Los Angeles – a férfi vízilabda válogatott olimpiai aranyérmes.

jégkorong

definíció 1
A magyar jégkorongsport kiemelkedő személye.
ágens
személy
példa
Póth János (1945–?) jégkorongozó
definíció 2
A magyar jégkorongsportban megírt kiemelkedően fontos írás, kutatás, megszerezhető trófea, cím, a sporttal kapcsolatos építmény.
ágens
produktum
példa
A Ferencváros által 2020-ban megszerzett Magyar Kupa.
definíció 3
A magyar jégkorongsporttal kapcsolatos kiemelkedő esemény.
ágens
esemény
példa
A 2019-2020-as szezonban a Kontinentális Kupában az FTC első magyar csapatként jutott tovább a harmadik körbe.

küzdősportok

birkózás

definíció 1
A birkózás terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Komáromi Tibor (1964–) birkózó, szövetségi kapitány
definíció 2
A birkózás terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Farkas Péter (megharapott) aranyérme
definíció 3
A birkózás terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
1908. A nyári olimpiai játékokon, Londonban +93 kg-os súlycsoportban első olimpiai bajnoki cím (Weisz Richárd).

cselgáncs

definíció 1
A cselgáncs terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy

példa
Kovács Antal (1972–) cselgáncsozó, közgazdász
definíció 2
A cselgáncs terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
definíció 3
A cselgáncs terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
1992. Első aranyérem cselgáncsban (Kovács Antal).

ökölvívás

definíció 1
Az ökölvívás terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Papp László (1926–2003) ökölvívó, edző, sportvezető
definíció 2
Az ökölvívás terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa

Erdei Zsolt WBO félnehézsúlyú európa-bajnoki öve.
definíció 3
Az ökölvívás terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
Az 1948. olimpián két magyar ökölvívó szerzett aranyérmes (Papp László, Csík Tibor).

kick-box

definíció 1
A kick-box terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Kondár Anna (1992-) kick-box versenyző
definíció 2
A kick-box terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Magyar Kick-Box Szövetség
definíció 3
A kick-box terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
1986. Párizs, Növényi Norbert Európa-bajnok volt (nehézsúly full contact).

technikai sportok

autó-motorsport

definíció 1
Az autó-motorsport terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Ferjancz Attila (1946–2016) raliversenyző
definíció 2
Az autó-motorsport terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Keszhelyi László Danuviája
definíció 3
Az autó-motorsport terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
2007. MotoGP 125 cm ³ -es kategóriában világbajnoki cím megszerzése (Talmácsi Gábor)

kerékpársportok

definíció 1
A kerékpársportok terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa

Szekeres Béla (1909–1980) kerékpárversenyző, edző
definíció 2
A kerékpársportok terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Millenáris Sporttelep, velodrom
definíció 3
A kerékpársportok terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
Gillemot Ferenc 1896-ban megnyerte a Budapest–Siófok 100 km-es országúti versenyt.

vitórlázórepülőzés

definíció 1
A vitórlázórepülőzés terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó személy.
ágens
személy
példa
Petróczy István (1874–1957) repülőtiszt, feltaláló
definíció 2
A vitórlázórepülőzés terén kiemelkedő sportteljesítmény eredménye, klub, intézmény.
ágens
produktum
példa
Vitórlázórepülő-emlékmű a Farkashegyen

definíció 3
A vitorlázórepülés terén kiemelkedő sportesemény.
ágens
esemény
példa
1921. november 10-én megalakult Műegyetemi Sportrepülő Egyesület

találmányok

termékek

definíció 1
Olyan kiemelkedő magyar (származású) feltaláló, akik nem elsősorban tudományos tevékenységük, hanem a találmányuk révén lettek ismertek.
ágens
személy
példa
Rubik Ernő (1944–) szobrász, építész, formatervező, belsőépítész, játéktervező
definíció 2
Kiemelkedő magyar (származású) feltaláló alkotása.
ágens
produktum
példa
27. ILC SI Szépítő Füvek natúrkozmetikai termékek 32. KÜRT Adatmentés 106. Kocsi kocsi 87. Dcont vércukormérő készülékek Zsolnay pirogránit Robbanásmentes gyufa
definíció 3
Egy híres magyar találmányhoz kötődő esemény.
ágens
esemény

gasztronómia

ételek

példa
1836. A zajtalan és robbanásmentes biztonsági gyufa szabadalmaztatása (Irinyi János)

definíció 1
A Kárpát-medencei gasztronómia kiemelkedő magyar személyei.
ágens
személy
példa
Gerbeaud Emil (1854–1919) cukrász
definíció 2
A Kárpát-medencei gasztronómia (világhírű) terméke.
ágens
produktum
példa
Kalocsai fűszerpaprika-őrlemény PICK téliszalámi Magyar akácméz
definíció 3
A Kárpát-medencei gasztronómia híres eseménye.
ágens
esemény
példa
2011. Az Onix első Michelin-csilaga

italok

definíció 1
A magyar gasztronómia italipari ágazatának kiemelkedő személyisége

ágens
személy/ek
példa
Mathiász János (1838–1921) szőlész-borász
definíció 2
A magyar gasztronómia italipari ágazatának kiemelkedő terméke
ágens
produktum
példa
Magyarországi Tokaji borvidéken előállított Tokaji aszú
definíció 3
A magyar gasztronómia italipari ágazatának kiemelkedő eseménye
ágens
esemény
példa
Budapest Borfesztivál (1991 óta évente)

gasztrorfesztiválok

definíció 1
ágens
személy/ek
példa
definíció 2
ágens

produktum
példa
definíció 3
A magyar gasztronómia kiemelkedő eseménye
ágens
esemény
példa
Csabai Kolbászfesztivál (1997 óta)

helyszínek

definíció 1
ágens
személy/ek
példa
definíció 2
A magyar gasztronómia meghatározó történeti és/vagy kortárs helyszíne
ágens
produktum
példa
Gundel étterem, alap. 1910-1911
definíció 3
ágens
esemény
példa

--

intézmények / testületek

definíció 1
ágens
személy/ek
példa
definíció 2
ágens
produktum
példa
Magyar Garsztronómiai Egyesület, alap. 2004
definíció 3
ágens
esemény
példa

gasztrotúrák

definíció 1
ágens
személy/ek
példa
definíció 2

ágens
produktum
példa
definíció 3
A magyar gasztronómia kiemelkedő gasztronómiai túrája
ágens
esemény
példa
Édes élet, gasztrotúra Budapesten (szervező: ImagineBudapest)

intézmények

egészségügyi

definíció 1
ágens
személy/ek
példa
definíció 2
Meghatározó magyar egészségügyi intézmény
ágens
produktum
példa
Magyar Védőnői Szolgálat (alap. 1915)
definíció 3

ágens
esemény
példa

kulturális

definíció 1
A magyar kulturális élet kiemelkedő történeti és/vagy kortárs alakja.
ágens
személy/ek
példa
100 Tagú Cigányzenekar
definíció 2
Meghatározó magyar kulturális intézmény
ágens
produktum
példa
Magyar Nemzeti Múzeum, alap. 1802
definíció 3
ágens
esemény
példa

oktatási

definíció 1
A magyar oktatásügy meghatározó történeti és/vagy kortárs alakja
ágens

személy/ek
példa
Pázmány Péter (1570–1637) esztergomi érsek, a Nagyszombati Jezsuita Egyetem (az ELTE jogelődje) alapítója
definíció 2
Meghatározó magyar oktatási intézmény
ágens
produktum
példa
Eötvös Loránd Tudományegyetem (alap. 1635)
definíció 3
ágens
esemény
példa

tudományos

definíció
A magyar tudomány meghatározó történeti és/vagy kortárs alakja, a Kárpát-medence tudományos intézményében kiemelkedőt alkotó magyar személy.
ágens
személy
példa
Kövér György Széchenyi István (1791–1860) politikus
definíció
A Kárpát-medence tudományos intézménye, ott létrehozott alkotás.
ágens

produktum
példa
Magyar Tudományos Akadémia
definíció
A Kárpát-medence tudományos intézményében történt kiemelkedő esemény.
ágens
esemény
példa
1825. november 3. a Magyar Tudományos Akadémia alapítása 1830. Megkezdte működését a Magyar Tudós Társaság